

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Titulus XL. De consecratione ecclesiæ vel altaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

ces Principi debita pro ejusdem sustentatione vel pro communi utilitate reipublicæ procuranda, vel malo ejusdem avertendo. Unde etiam lex impo-nens & præcipiens istiusmodi exactiones non est lex purè penalit (qualis lex aliâ juxta communem non obligat in conscientia) sed lex penalit mixta, nimirum obligans sub culpa simul; cùm pena adjecta legi, non tollat seu impedit, si quam habet obligationem ad culpam, ut patet in lege vetante, furtum, homicidium &c. sed neque præsumendum intentionem principum imponentium vestigalia justa ad decentem sui sustentationem vel pro bono communi, quod alia viâ obtineri hequit, non esse

obligare sub culpa, dum ad hoc præcipiendum diriguntur à lege divina & naturali; talem enim rationabilem præsumptionem generare non potest consuetudo, quâ passim pro merè penali habentur impositiones tributorum, & sine scrupulo violentur. Quād diu contrarium fit à timentibus Deum exacte ea solventibus, dum sciunt se ad sustentandum principem malumque commune averterendū obligari, contra quos in præjudicium communitatis adduci non debent pro exemplo facta aliorum. De tributis impositis Ecclesiasticis à Principibus laicis, uti & de gabellis. vide Delb. *de im-munit.* in indice, & dicetur à nobis infra.

TITULUS XL.

De consecratione Ecclesiæ vel altaris.

C A P U T I .

De consecratione Ecclesiæ, Cæmiterii, Altaris & Calicis.

Quest. 949. Quid veniat hic nomine Ecclesia, & qualiter distinguatur à Basilica?

1. **R** Esp. Ad primum: Tametsi spectato Etymo nominis Ecclesiæ significet Christianorum Catholicorum cætum seu congregationem, *can. 7. dist. 1. de consecrat.* in sensu tamen hujus tit. & juxta *can. 8. & 17. dist. cit.* significat ædem sacram, in qua fideles ad audiendum verbum Dei & percipienda sacramenta congregantur.

2. Resp. Ad secundum: Tametsi spectando nominis etymon aliqui cum Barb. *jur. Eccl. 1. 2. c. 1. n. 10. & Fagn. in cit. c. 7. n. 4.* Basiliicas vocent eas tantum Ecclesiæ, quæ à regibus summisque Principibus extructæ, dotatae, ut plerumque sunt Patriarchales, metropolitanæ, Cathedrales. Dum tamen hujus aut alterius differentiæ fundamentum in jure communi requiratur ab aliis communiter promiscuè ferè & pro Synonimis accipiuntur Basilice aliaque Ecclesiæ, cui acceptationi ipsa iura suffragantur ut constat ex *can. omnes Basilica. 16. q. 7. can. non oportet. dist. 42. & c. fin. de Eccles. edif.*

Quest. 950. Quid sit consecratio Ecclesiæ, & que inter hanc & benedictionem Ecclesiæ distinctio.

1. **R** Esp. Consecratio Ecclesiæ est ejusdem dicatio seu dedicatio ad cultum divinum speciali ritu à legitimo ministro facta ad hoc, ut populus Christianus opera religionis in ea rite exercet. Reiffenst. *b. t. n. 1.* cum communi. Qualis esti suo modo dici quoque possit ejusdem benedictio, inter hanc tamen & illam hæc est præcipua differentia; quod consecratio inhæreat parietibus, sive illorum interiori crustæ, quæ sacro oleo linitur appictisque crucibus signatur: benedictio vero inhæreat solo

seu pavimento, quod aspergitur aqua benedicta, juxta Pontif. Rom. tit. de benedict. & consecrat. Eccles. unde etiam parietibus corrugatis aut etiam solummodo interius decrustatis amittitur Ecclesiæ consecratio. *can. Ecclesiæ. 19. dist. 1.* non tamen benedictio. De quo plura in sequentibus ex professio.

Quest. 951. Ecclesia num consecranda ante constitutam & collatam ei dotem competentem; & quanam illa?

1. **R** Esp. Ad primum: Ecclesia fundanda seu ædificanda non est, nisi prius competens dos assignata, & si id factum non est, adhuc consecrari licet non potest, nisi ei de dote provisum fuerit, ita ut ad hæc deinceps fundator, vel qui fecit eam consecrari, ex debito vel quasi contractu teneantur non fecis ac juxta *c. 16. de pra-bend.* qui aliquem SS. Ordinibus curavit initiari, obligatur ei providere de titulo sustentationis. Pro ut hæc habentur *c. 8. b. t. can. nemo. 9. de consecr. dist. 1. can. 1. can. 1. q. 2.* Auth. de SS. Eccles. *S. si quis autem. collat. 9.* ac proinde conceditur contra eum conditio ex *cit. c. 8.* vi cuius ad id etiam laicus fundator à judice Ecclesiastico compelli possit ut Host. Abb. Pirh. II. mox. citandis. ubi vero id non potest fundator, vel qui eam consecrari fecit, tenetur ad id Episcopus consecrans vel ex bonis Ecclesiæ sua, si sine gravi hujus lafione id fieri possit. Arg. *c. Apostolica. de donat.* vel ex patrimonio suo, ut cum Host. *in cit. c. 8. v. tanquam ex debito.* & Abb. *ibid. num. 2. & 3.* limitatur tamen responsio in Ecclesiæ mendicantium & Ecclesiæ ædificatis in monasterio habente sufficiientes reditus. Sylv. *v. Ecclesia 2. q. 2.* Azor. *p. 2. l. 9. c. 3. q. 7. in fine.* Pirh. loc. *cit. in fine.* Reiffenst. *b. t. num. 6.* & DD. communiter. *inc. 1. de censib.*

Sff 3

2. Resp.

2. Resp. Ad secundum: Dos competens censemur ea, que sufficit pro luminaribus c. 1. caus. 1. q. 2. & ad honestam sustentationem præsbyteri seu parochi cum uno Clerico ministro si parochialis est, aut capella c. nemo. dist. 1. de consecr. juncta Gl. v. custodum. & si fuerit Ecclesia collegiata, juxta numerum Clericorum & ministrorum in ea instituendorum & qualitatem collegii cit. c. caus. 1. n. 2. habita ratione decimarum, oblationum aliquunque obventionum ministris Ecclesiae de jure competentium. Non tamen ab initio dos tanta requiritur, quæ etiam sufficiat ad hospitalitatem exercendam & jura Episcopalia solvenda, utpote ad quæ præstantia Ecclesia impotens non tenetur, nisi ad pinguiorem fortunam pervenerit. ita Sylv. Azor. Pirk. Reiffenst. II. cit. Arg. c. cum dilectus. de consuetud.

Quæst. 952. An & qualiter Ecclesia destruenda seu execrata, vel etiam amplificata de novo consecranda sit.

1. Resp. Primum: Ecclesiam consecratam tunc censi erat execratam seu amississe consecrationem, ut nova consecratione egeat, non tantum quando totum illius aedificium, id est, quod ad tectum & parietes aut majorem horum partem simul, sive fortitudine, sive consulto collapsum exultum aut dirutum est. Idque, etiamsi ex iisdem lapidibus sit redificata, quia tunc nec physicè nec moraliter est eadem Ecclesia, quæ erat antea, ita Abb. in c. proposuit. b. t. num. 8. Sylv. V. Consecratio. 2. q. 4. Azor. p. 2. c. 4. q. 5. Barbos. de off. & pot. Episc. allegat. 27. n. 13. Delb. de immunit. Eccl. c. 2. Du. 2. f. 14. n. 1. Pirk. n. 9. & alii communiter, pro ut sumitur ex c. de fabrica. dist. 1. de consecrat. V. innovata. Verum etiam amississe consecrationem & iterato consecrandam; dum parietes illius interiores ex toto vel maiore eorum parte etiam circa eorum ruinam exusti, devastati, abrasi; quia, ut dictum, consecratio consistit in interiori superficie parietum Chrismate illita & Crucibus depicta. Abb. l. c. n. 7. Sylv. Azor. l. c. Pirk. n. 8. Delb. l. c. n. 9. Secus tamen est, seu non censetur execrata, si alia opera lignea, etiam totum tectum Ecclesiae, confagrarent, aut aliæ causâ diruta. AA. iidem. Uti etiam juxta probabilem contra Innoc. in rub. b. t. n. 1. Host. ibidem. Abb. l. c. n. 8. (quorum sententiam probabilem censem Delb. l. c. n. 18. saltem quando ex intentione omnes vel penè omnes parietes reparandi, unus post alium intermissio missa sacrificio, quasi continuatis operis unus post alium dejicitur & reparatur, tenent Sylv. l. c. Azor. l. c. q. 6. Barbos. l. c. n. 19. & in c. 6. b. t. n. 3. Pirk. n. 9. Reiffenst. n. 12. Engels. b. t. n. 2. Delb. l. c. n. 19. & 20. Suar. p. 3. d. 81. f. 3. cas. 6. Laym. l. 5. tr. 5. c. 5. n. 16. Wiestn. b. t. n. 24. & alii cum Gl. in c. proposuit. h. t. V. reconciliari. Ecclesia non eget nova consecratione, quando non simul, sed per partes minores paulatim deficit, ita successivè, etiam, ut nulla pars ex priore ædificio supersit, modo partes illæ collapſæ statim restaurantur ex ea ratione, quod in eo casu Ecclesia per partes illas minores continuo restauratas semper censeatur eadem non tantum moraliter & per fictionem aliquam, sed etiam juxta veritatem rei, sicut non solum secundum canones & jura, sed etiam secundum veritatem navis, quæ per partes reparatur, est eadem, quæ fuit ante l. 24. ff. de legat. I. sicut eadem est civitas, cuius civibus successivè mortuis alii paulatim substituti per l. propos-

nebatur ff. de judic. Idem homo etiam, quod ad Corpus, cuius partes aliquibus quotidie calore nativo absumptis novæ generantur. Idem manet oleum consecratum, cui paulatim deficienti modicum quid olei non consecrati affunditur, consecratione extende se ad oleum non consecratum affusum, dum sacrum veluti dignius trahat ad se non sacram c. quod in dubius in fine, b. t. Idem est seu non amittitur consecratio, si decretatio parietum non fiat simul aut uno die, sed per diem aut hebdomadarium spatium. Delb. l. c. n. 10. qui etiam n. 12. cum Valsq. 3. p. d. 233. c. 4. n. 34. ait, multò minus amitti consecrationem ob solam dealbationem interioris superficie; cum sic crux, in qua fit consecratio, permaneat, opus tamē esse in hoc casu aliqua reconciliatione aspergendo nimirum partibus illis mox à reparatione aquam benedictam censem alii cum Barb. l. c. Arg. cit. can. de fabrica. de consecrat. dist. 1. quod eti nullo jure expressum habeatur, esse tamen tuus & magis pium tradunt Host. in c. proposuit. b. t. & Sylv. V. consecratio 2. q. 2. in fine. apud Pirk. cit. n. 9. in fine.

2. Resp. Secundum. Idem est de Ecclesia consecrata ex post amplificata sive in latitudine sive in longitudine aut etiam amplitudine, ut ea non egeat nova consecratione, si pars addita sit minor veteri remanente, secus si sit eā major. Delb. l. c. n. 16. Azor. l. c. q. 6. Barbos. l. c. Alleg. 27. n. 19. Engels. b. t. n. 2. Reiffenst. n. 14. Arg. cit. c. de fabrica. & exemplo olei sacri vel aquæ benedicte, cui affunditur pars minor olei vel aquæ non benedicte.

Quæst. 953. Consecratio Ecclesiae an & quando iteranda?

1. Resp. Ecclesia (idem est de altari) consecrationem, ubi de ea facta & per execrationem illius non amissa constat, non esse iterandam, sumitur ex can. Ecclesias. 19. dist. 1. de consecrat. & can. de fabrica. & pro communi quasi regula habent Gl. in cit. c. V. parietibus. Sylv. c. consecrat. 2. q. 4. Barb. cit. Alleg. 27. num. 12. aliosque. Ubi tamen constat consecratam quidem, sed non rite nimis non adhibita formâ praescriptâ ordinationibus Ecclesiasticis, de novo consecranda; cum defectus formæ actum annulet, & aliquid non fieri & non rite fieri sint paria. Idem est, seu Ecclesia consecranda est, ut Masc. de prob. concl. 413. & 683. à n. 1. Barb. l. c. à n. 5. Wiestn. b. t. n. 18. Si ignoretur, quod unquam consecrata fuerit, vel etiam de eo dubitetur; cum facta, quale quid est consecratio, non presumantur; imò presumantur non facta, eo quod adhibita convenienter inquisitione desuper nihil appareat, neque ex libris antiquis, neque ex instrumentis Ecclesiae, aut literis inscriptis tabulis marmoreis vel æneis, neque ex communi existimatione aut fama, testiumve depositione aliisve indicatis, ex quibus alias, etiam ex testimonio, unius solius fide digni sufficienter probari possunt ea, in quibus non agitur de damno seu præjudicio tertii, ut Mascal. de probat. in proem. q. 14. n. 14. Farinac. pr. crim. q. 63. n. 26. Reiffenst. b. t. n. 10. Arg. can. 110. de consecr. dist. 4. ubi unus testis ad probandum Baptismum esse collatum sufficit in dubio.

Quæst. 954. à quo consecranda vel benedicenda Ecclesia?

1. Resp. primò: Consecrari non potest nisi ab Episcopo. c. nemo. & c. nullus. de consecrat. dist. 1. & quidem non nisi ab Episcopo proprio illius dicēsis,

sis, nisi tamen ab hoc Episcopus alienus habeat licentiam Arg. c. 2. b. t. & si id fecerit, consecratio quidem ab eo facta est valida, peccat tamen & puniens discessatione per annum unum à missarum celebrazione Abb. in cit. c. n. 2. Wiestn. b. t. n. 8. juxta c. Episcop. caus. 7. q. 1. uti & ipso jure suspensus ab exercito pontificalium ex Decreto Trid. sess. 6. c. 5. de reform.

2. Resp. Secundò: Sed neque ab Episcopo alteri non Episcopo delegari seu committi potest ea potestas consecrandi; cum non sit potestas jurisdictionis, sed Ordinis Episcopalis c. aqua. 9. b. t. Sylv. v. consecratio 2. q. 1. Azor. p. 2. l. 9. c. 4. q. 1. Pirk. b. t. n. 1. cum communī, adeoque nec suo Vicario generali, ut Delb. de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. s. 10. n. 2. citatis S. Antonin. Sylv. Henriq. nisi si forte esset Episcopus aliquis titularis. Potest tamen papa non tantum tali Vicario non Episcopo, aliive simplici sacerdoti, sed & Episcopo nondum consecrato, quin & necdum sacerdoti ex plenitudine sua potestatis committere hanc potestatem consecrandi, eti si ea sit ordinis, cuius ordinarius Minister est Episcopus, ita Avita de censur. p. 5. d. 7. du. 4. Sayt. l. 5. c. 16. n. 31. Henriq. l. 9. c. 27. n. 6. Filliuc. Tom. 2. Tr. 11. c. 4. num. 118. &c. alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. n. 4. & seq. qui etiam n. 8. addit, sibi non placere sententiam Sylvii in 3. p. 9. 8. 3. a. 3. Sa. V. Ecclesiæ. 20. Victoris & aliorum docentium, quod si Ecclesia prius consecrata egeat reconciliatione, Episcopus hanc reconciliationem committere possit simplici sacerdoti. Quod multò magis dicendum de Ecclesia que primam consecrationem per executionem amisi, adeoque necessaria est nova consecratio non sufficiente reconciliatione.

3. Resp. Tertiò: Neque jure communī competit benedictio Ecclesiarum non Episcopis. Bene tamen ex privilegio speciali Papæ concessō per Leonem X. superioribus Fratrum minorum puta Generalibus, Provincialibus, Custodibus, Guardianis, allegato per barbos. cit. alleg. 27. n. 44. Pellizar. Tom. 2. Tr. 8. c. 5. n. 67. Rodriq. Tom. 1. qq. regul. q. 9. a. 2. Mirand. in man. Pralat. Tom. 2. q. 39. a. 1. concl. 3. Et sic etiam competente aliis regularibus communicantibus in eorum privilegiis. Henriq. cit. n. 6. lit. D. Laym. l. c. n. 12. Dian. p. 4. tr. 4. refol. 9. Reiffenst. b. t. n. 9. Delb. l. c. n. 10. citatis pluribus aliis, prout ipsum constat ex compend. privileg. Societatis V. Ecclesiæ §. 2. ut nimur Ecclesias & oratoria cœmteria sui Ordinis, ubi polluta, reconciliare possint aqua ab Episcopo vel etiam suis prælatis benedicta, ut Delb. citatique ab eo. Quin & solenniter benedicere Ecclesias easdem nunquam adhuc consecratas, & deputare ad peragenda in iis divina donec consecrentur, ut exprefse Reiffenst. l. c. limitat nihilominus hoc Leonis privilegium quod ad primum Delb. n. 11. & seq. ad casus ubi Episcopos defunctus aut depositus, vel renuntiavit aut etiam quoconque modo absens seu distans est ad duas dietas (qua qualiter computandæ, non conveniunt AA. ut videtur est apud eundem a. 12.) ab Ecclesia reconcilianda, quamvis haec ipsa limitatio non ad ipsam reconciliationem, sed quod ad aquam benedicendam à superioribus regularibus refringenda videtur, pro ut colligitur ex compend. privileg. Societ. l. c. dum ibi dicitur; præsertim in locis remotis, ubi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non possunt, quod ad alterum verò, sive quod solenniter Ecclesias non consecratas solenniter benedicere possint ad casum, dum Episcopi id facere nolunt vel negligunt.

4. Resp. Quartò: De cætero si Ecclesia, quæ solūm benedicta vel authoritate Episcopi ad divina officia deputata est, violetur, posse eam à simplice sacerdote, etiam regulari, & citra privilegium, quin & citra necessitatem petendi licentiam ab Episcopo, reconciliari ut probatur ex c. si Ecclesia. de consecrat. Eccles. (quamvis decens & consultum eam petere ab Episcopo ejusve Vicario, qui etiam, ut cum communi D. Thom. Sotus, Henriq. Avila, Suar. de Lug. citati à Delb. l. c. n. 20. & 21. ob necessitatem aliquam dispensare posunt, ut in Ecclesia polluta celebrari queat) tradunt Abb. in cit. c. si Ecclesia num. 3. Nav. l. 3. conf. 1. de consecrat. Eccles. Avila. c. du. 3. Tamb. de jur. Abb. Tom. 1. D. 23. q. 10. n. 11. Barbos. de potest. Episc. p. 2. alleg. 28. n. 17. Dian. p. 4. tr. 4. refol. 9. de Lugo & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. n. 17. qui etiam n. 22. & 23. ait, tantam esse posse necessitatem, ut si non sit aditus ad Ordinarium, possit in illa Ecclesia polluta, antequam reconciliatur, celebrari. v. g. si in die festo populus non haberet aliam Ecclesiam, in qua missam audiret.

Quest. 955. Quo die & tempore consecrari possit Ecclesia.

R Esp. Quamvis Ecclesia ritu solenni consecrari non soleant, nisi die dominico aut festo, id tamen de jure necessè non est, sed potest consecrari quoconque die feriato. ita juxta c. 2. b. t. & Pontif. Rom. tit. de benedict. & consecrat. Eccl. Extra tempus tamen interdicti Ecclesiastici. Sylv. V. consecratio 2. q. 2. Azor. p. 2. l. 9. c. 4. q. 3. & Gl. de off. Episc. c. 28. n. 2. Pirk. b. t. n. 2. Wiestn. n. 13. Barbos. cit. alleg. 27. n. 2. & in cit. c. 2. n. 4. fieri tamen debet sub sacrificio missæ (quod vel ipse Episcopus consecrator, vel alius illo consecrante, celebrat. Gonz. in cit. c. 2. num. 2. Wiestn. l. c.) quamvis hoc ipsum non sit de valore consecrationis, sed solūm de præcepto & consuetudine can. omnes. & can. de fabrica. dist. l. de consecrat. Pirk. n. 3.

Quest. 956. Quid sit de Altaris consecratione?

1. R Esp. Primo: prænotandum, altare aliud esse fixum, aliud mobile. Fixum seu stabile illud est, dum tota mensa superior lapidea, super qua sacrificium celebratur, aliqui basi ex uno faxo vel pluribus lateribus coctis calce aliove modo stabiliter affiguntur, ita ut superior mensa & inferior basis simul componant universum altare, ipsa conjuncturā principaliter constitutive altaris fixi substantiam. ita ferre Barbos. inc. 1. b. t. n. 2. Unde etiam, ut Idem, ex citato à se Suar. Tom. 3. d. 8. 1. a. 3. f. 5. Lit. D. Si totum altare, nimur superior mensa simul cum substructa ei basi citra utriusque disjunctionem moveretur loco, & alio transferretur, non excrabitur, aut locum habebit dispositio textūs cit. o. 1. aliorumque similiūm; non tamen etiam excrandum separatione superioris mensæ à basi, quando mensa illius prius consecrata imponitur dein structura inferiori seu basi, docet Tabiena. v. altare. §. 5. quod ipsum sibi non displicere ait Castrop. loc. mox. citando. n. 9. propendente in item Suar. nisi ex ea fractura fragmentum illud notabile deformatum contrahat, de quo paulò post. Altare mobile seu portabile (unde & dictum Viaticum in c. ult. de privil. in 6.) est parvus lapis cum foramine; cui includantur reliquie sacræ supposito sigillo, etiam solūm amovibiliter impositus tabula lignea,

ligneæ, modò sit tanta magnitudinis, ut paten & calicem capiat. Barbol. l.c. n. 3. cum Abb. Unde etiam, ut idem, si frangatur ille lapis, modo dictam magnitudinem retineat, qualemque de cetero formam illud fragmentum retineat, etiam separatum à basi, cui includitur seu superimponitur (cujus posterioris contrarium juxta jam dicta est in altari fixo) non excrabitur, aut nova egebit consecratione. Sylv. v. altare q. 5. Suar. Tom. 3. in 2. p. d. 81. f. 4. Barbol. cit. alleg. 27. n. 25. Laym. l.c. n. 3. Cönnick. Vasq. Sa. & alii quos citat & sequitur Castrop. tr. 22. d. unicus. p. 9. n. 7. ubi tamen addit, quod si dubium sit, an diminutio seu fractura impedit legitimam calicis & patenæ continentiam, Episcopum judicare debere & alteri hoc arbitrium committere non posse. Hujus autem inter utrumque altare differentia ratio est, quod consecratio altaris portatilis respiciat solum ipsum lapidem, & non structuram, cui adhæret ornamentum, consecratio vero altaris fixi respiciat lapidem cum substructa ei basi, adeoque, si ab hac separaretur, excretur.

2. Resp. Secundò; Altare non secus ac Ecclesia de jure communi consecrari nequit nisi ab Episcopo, ita etiam, ut ab eo committi quoque ejus consecratio alteri Episcopo nequeat. Azor. p. 1. 10. c. 27. q. 4. Barbol. de off. & pot. Episc. p. 2. cit. alleg. 27. n. 23. cum communis & juxta clara iura can. quamvis. dist. 68. Et can. nullus. dist. 1. de consecrat. cùm non minus sit Ordinis Episcopalis qualis consecratio Ecclesie. Potest tamen ea consecratio committi simplici sacerdoti à Papa, uti etiam religiosis societatis, versantibus in partibus remotissimis, ubi Episcopus Catholicus inveniri facile nequit, privilegio iis concessò à Paulo III, competere facultatem consecrandi altaria & FF. minoribus ab Honorio III. quin & Provincialibus Minorum Indianorum competere facultatem commitendi, aliis potestatem consecrandi aras, etiam pro usu alieno, in casu necessitatibus, nimirum Episcopis in provincia non existentibus, ab Adriano VI. testatur Castrop. tr. 22. D. unicus. 35. & Abbatibus cisterciensibus omnibus competere hoc privilegium concessum illis à Gregor. XIV. testatur Rodriq. tom. 1. qq. regul. q. 28. a. 2. Non tamen haec potest à simplice sacerdote acquiri potest per præscriptionem aut consuetudinem, etiam immemoriam. Abb. in c. quanto. de consuetud. n. 3. Azor. l.c. n. 5. dicens esse communem omnium Arg. ejusdem c. quanto. unde ait Reiffenst. h.t.n. 35. infine. non sequendum Engels h.t.n. 9. dum cum de Franchisp. 2. q. 28. n. 3. contra communem DD. assertis, posse consuetudine acquiri potestatem exercendi ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis. Cui non patrocinatur illud; quæ privilegio, etiam consuetudine acquiri possunt; ut patet ex pluribus in contrarium adductis exemplis v. g. dum complex sacerdos ex privilegio pontificis conferre potest ordines minores & Sacramentum Confirmationis, non tamen vi ullius consuetudinis. item Laicus ex privilegio conferre potest beneficia non tamen vi consuetudinis aut præscriptionis, utpote quæ supponit possessionem capacitatis exercendi actus, per quos inducitur præscriptio aut consuetudo, qualis possessio citra privilegium haberi nequit.

Ques. 957. An necessarium altari consecrando imponi reliquias SS.

R Esp. Quanquam secundum sanctam antiquissimamque Ecclesiæ consuetudinem in consecracione Altaris maximè fixi, eidem includi & sigillo occludi debent reliquiae sanctorum certæ, si haberit possunt, idque ad minimum sufficenter probetur ex

6. I. b. t. & oratione que dicitur ad introitum missæ; Oramus te domine per merita sanctorum, quorum reliquiae hic sunt &c. ut libenter admittunt AA. jam citandi. Non esse tamen id ad valorem consecrationis necessarium, contra Sylv. v. altare q. 1. Azor. p. 1. l. 10. c. 27. q. 8. Durandum & alios apud Castrop. l.c. n. 4. tenent Abb. in c. 1. de consecrat. Ecol. an. 2. Suar. Tom. 3. in 3. p. d. 81. f. 5. Vafq. d. 23. c. 2. n. 16. Laym. in sum. l. 5. tr. f. c. 6. n. 9. Castrop. l.c. n. 3. Pirk. h.t.n. 26. Reiffenst. n. 40. Sed neque esse de præcepto generali docent AA. iidem, nisi quod Reiffenst. dicat sententiam communissimam habere, dictam consuetudinem imponendi reliquias servandam esse de præcepto, pro ut ipsum fateatur Laym. cuius tamen contrarium Castrop. Pirk. aliquique citatorum AA. recte probant diluendo fundamenta adversariorum ostendendo nimis, ex nullo jure tale præceptum generale erui posse. Siquidem esto, quod c. placuit de consecratione. dist. 1. desumpto ex Concil. Cartagin. 5. can. 14. continetur desuper præceptum, illud tamen non potuerit esse generale obligans totam Ecclesiam, quippe non latum à Concilio generali, nec receptum ab Ecclesia universalis: ad haec negetur dictum Concilium prohibere altaria sine reliquiis consecrari pro Sacrificio celebrando; sed solum prohibere ea consecrari sine reliquiis, tanquam memorias Martyrum, qualiter constructa per villas & campos merito præcepit dejici, ne essent occasio erroris putantibus ibi quiescere reliquias aliquas aut extare & tanquam vestigia & memorias aliquos martyris ibi passi. Sed neque ex can. 7. septima Synodi Generalis prohibentis templum aliquod sine reliquiis consecrari, inferri possit altaria illius debere continere reliquias dictas; cùm sufficiat ad implendum illud præceptum, eas asservari in aliqua parte templi, vel etiam imponi super altari, sicut imagines aliave illius ornamenta ita ferè Castrop. l.c. n. 5. qui etiam ait tali præcepto, dato gratis, quod aliquid fuerit, merito consuetudine derogatum dum multiplicatis tot altaribus vir inveniri possent sufficientes illis reliquia certa. Oratio vero memorata sensum conditionatum habet, si ibi sint reliquia, sive quorum reliquia hic sunt, non vero absoluè assertivum, quod ex ibi sint, dum etiam additur; Et omnium Sanctorum.

Ques. 958. An & quando in altari non consecrato celebrari possit missa.

R Esp. In eo ferè solo casu juxta probabilem & in praxi tutam sacerdos celebrare potest in altari, uti & in patena & calice nondum consecrato, & in paramentis nondum benedictis, quando alius sacerdos, sive bonâ, sive malâ fide in iis jam prius missam celebravit; eò quod ex prima illa celebrazione, utpote æquivalente formæ consecrationis alias ab Ecclesia præscriptæ, consecrata & benedicta fuerunt, & deinceps talia remanserunt. ita Delb. l.c. f. 11. n. 16. Et 17. remittens ad Henr. l. 9. c. 27. n. 5. in Glos. l. L. & in Glos. n. 6. lit. F. & P. Avila. de cens. a. 5. d. 7. Du. 3. concl. 2. Sa. V. Ecclesian. 19. Pasqualius Tom. 1. decis. 45. n. 4. & seq. Portel. in addit. ad dub. regular. V. Ecclesia. n. 5. & alios.

Ques. 959. Qualiter Altaria excrentur, & nova consecratione egeant.

1. R Esp. Primò: Altare tam mobile quam fixum continens in se reliquias SS. exercari seu consecrationem amittere, si sepulchro seu à loculo continente eas effracto sigillo, eximantur reliquia affirmat communis sententia, ut ait Castrop. l.c. n. 6. citans pro ea Sylv. V. altare q. 8. Angel. V. cod. §. 2. Sa. n. 1. Laym.

Laym. l. c. 6. n. 9. Barb. de potest. Episc. p. 2. alleg. 27. n. 25. Bonac. de Sacrament. d. 4. q. ult. p. 9. n. 15. & Canonistas in c. 1. de consecrat. Altar. id tamen nullatenus colligi ex cit. c. afferunt Cönnick. q. 83. a. 3. du. 2. n. 240. Laym. Castrop. LL. cit. cum illud non loquuntur de fractione & motione Sigilli, sed solum de fractione & dimissione lapidis superpositi Sigillo. quin & Pirk. cit. n. 26. ex eo, quod dictum quæst. precedenti, impositionem reliquiarum ad valorem consecrationis non requiri recte inferre videtur, effractione Sigilli ex sublatione reliquiarum non exercari; nihilominus Castrop. eti & ipse teneat, dictam impositionem non requiri, ait, quod, cum consecratio & execratio pendeat tantum ex jure positivo, & communis sententia habeat, fractione & motione exercari Altare, credendum esse, usu & consuetudine sic firmatum esse, à quo recedere sit indecens. pro quo citat quoque Laym.

2. Resp. Secundo præter ea, quæ dicta quæst. antepenult. n. 1. de Altaris execratione per fractionem illius, addendum ferè illud unicum, quod contra Sylv. l. c. Henr. L. 6. c. 28. n. 1. in com. lit. R. Bonac. & Barbosam LL. cit. verius centet Castrop. l. c. n. 8. cum Laym. l. c. 6. n. 6. nimurum consecrationem non amitti per hoc, si co. nua Altaris franguntur, eò quod licet facta in iis unicto & consecratio, tota tamen Ara ex ista unicione reddita, consecrata, quam prōinde amittere non poterit, quin sacrificio in ea peragendo manserit apta.

Quæst. 960. An & qualiter Altari fixo execrato execretur Ecclesia?

R Esp. Execrato per fractionem vel motionem Altari fixo, nullatenus Ecclesia execratur, quia distincta consecratione consecrata sunt, ita juxta definitionem c. 1. b. t. quo corrigitur c. motum de consecrat. Eccl. dist. 2. Pirk. b. t. n. 28. Barb. in c. 2. b. t. n. 4. Valq. Suar. Castrop. LL. cit. Sylv. V. Altare q. 11. Barbos. n. 26. Laym. L. 5. tr. 5. c. 5. in fine. Mirand. in man. pral. tr. 2. q. 39. a. 7. è contra Altare consecratum remanere potest Ecclesia execrata, ut idem, secus est de Altaris pollutione; hoc enim pollutio per sanguinis vel semenis effusionem, Ecclesia polluta est, uti & contraria Ecclesia polluta, omnia Altaria in ea fixa polluta censentur; quia pollutio quolibet loco Ecclesia contingens totam Ecclesiam, ejusque cæmenterium contiguum afficit Laym. Castrop. Pirk. Barb. LL. cit. cuius ratio est, quod pollutio individualiter respicit & concernit totum corpus Ecclesiæ, execratio autem respicit totum subiectum destructum, sive illud sit Altare, sive Ecclesia. Barb. l. c. qui idem de Altari portabili, eti amovibili statuto, quod nimurum pollutâ Ecclesia censetur execratum, sentire videtur contra Sylv. & Armill.

Quæst. 961. Calices, patenæ & paramenta sacerdotalia qualiter consecrentur & execrentur, & quid de campanis?

R Esp. Ad primum: quod dictum de consecratione Altaris, idem dicendum de consecratione calicis & patenæ, nimurum quod de jure communi ea consecratio spectet ad solum Episcopum, & ab eo committi nequeat non Episcopo, neque etiam potest ea consecrandi acquiri possit per consuetudinem, eti ea acquiri possit per privilegium Apostolicum; quorum ratio est, quia in illa

R. P. Lour. Jur. Can. Lib. III.

consecratione intervenit unicto ob quam intervenientiam ea de se respicit ordinem Episcopalem. & ita tenent Barb. cit. alleg. 27. n. 35. Azot. p. 1. L. 10. c. 28. q. 1. Belliz. Tom. tr. 8. c. 5. n. 102. Rodriq. Tom. 1. q. 19. a. 1. Reiffenst. b. t. n. 41. § 42. Porre quid dicendum de pixide, in qua holtia consecrata repohuntur, at patiter sicut calix consecranda, aut latenter benedicenda, sicut corporalia propter contactum immediatum corporis Christi, vide apud Castrop. tr. 22. **P unica.** p. 10. n. 7. ubi eti decennissimum, ut saltem si benedicta, dicat cum Azot. p. 1. L. 10. c. 27. q. 7. Laym. l. c. n. 6. Vasq. Bonac. Cönnick. & aliis, censem tamen cum iisdem, neutrum esse necessarium de præcepto, eò quod id nullibi præcipiatur. His non obstante, quod in pontificali habeatur benedictio specialis pro illa pixide. cum ibi multæ habeantur benedictiones, non ut necessariæ, sed ut convenientes.

2. Resp. Ad secundum: calix & patena execrantur, & nova egerint consecratione, ubi franguntur aut notabiliter formam perdunt. Sylv. V. calix. q. 2. Barb. l. c. n. 37. Laym. l. c. c. 6. n. 6. cum communi, qui tamen censem calices tornatiles non exercari per amotionem cuppæ à pede, tum quia non videntur forma, quam habent ex prima destinatione mutari, quin statim reparari possit; tum quia, ut ex Suar. Laym. l. c. cuppa calicis tornatilis per se sola videtur consecrata, secus quam in calicibus, qui pedem amovibilem non habent. Non tamen execrantur calix aut patena, ita ut nova consecratione egerint, si longo usu inauratio, etiam interior, eorum penitus sit absumpta. Sylv. Laym. LL. cit. Azot. l. c. q. 6. cum communi; eò quod non solum aurum, quo inaurantur, sed totus calix & patena consecrarentur & consecrata censemantur. Idem tanquam valde probabile, si de novo inaurantur, censem Laym. n. 7. Pelliz. l. c. n. 118. Cönnick. de Sacram. q. 83. a. 3. du. 3. n. 246. Dian. p. 2. tr. 1. miscell. refol. 3. Sa. V. calix. Reiffenst. & alii apud illum id confirmantes à pari, dum paries Ecclesiæ consecrati non execrantur, aut de novò consecrarentur, si cæmento ab eorum superficie decadente, vel etiam de industria abrafo, novo cæmento inducuntur, vel dealbantur, aut picturis exornantur. Contrarium tamen tenentibus Sylv. l. c. Barbos. n. 38. Mirand. cum communi aliorum ex ea ratione, quod eti aurum illud sit pars minor calicis & patenæ, censematur tamen principaliter ex contactu immediato corporis & sanguinis Christi, quod dam adversarii negant, consecrationem haberi ab illo contactu, sed a formula consecrationis, opponi posse videtur, quod calix alia non consecratus censematur consecratus, adéoque etiam habere consecrationem ex eo quod in eo non consecrato celebraverit Sacerdos aliquis.

3. Resp. Ad tertium primò: paramentorum seu veltium ad Missam pertinentium, puta corporalium, purificatorum pallæ, albæ, cinguli, manipuli, calulæ benedictio solennis de jure communi spectat ad solum Episcopum, ut Sylvester V. benedicere. Barb. de off. & potest. Episc. Alleg. 27. n. 42. Rodriq. Tom. 1. q. 19. a. 1. Reiffenst. b. t. n. 49. cum communi, ut nec illa benedictio ab Episcopo committi alteri, aut consuetudine acquiri potest, ut Barbos. l. c. n. 42. Ugol. de potest. Episc. c. 32. n. 4. Posserin. de off. curati c. 2. n. 37. referens respons. congregat. §. titulum & communent. possunt id tamen etiam ex speciali concessione Pontificis.

Tttt

tificum,

tificum, puta Leonis X. idem circa dicta paramenta aliaque pertinentia ad cultum divinum, in quibus Chrisma seu sacra unctio non intervenit, superiores ordinis minorum Ordinarii, & in eorum absentia illorum Vicatii seu substituti, ut referunt Barbos. l. c. n. 44. Rodriq. l. c. Leza. v. benedictio. n. 8. Pelliz. l. c. n. 106. Mirand. Tom. 2. q. 40. a. 1. ut & ut iidem, Prælati alli regulares cum illis communicationem privilegiorum habentes, & in specie etiam Societatis IESU, ut referunt Lezan. & Franchis ex Congregat. Cardinal. de 13. Martii 1632. Idque non tantum in usum propriarum Ecclesiæ, sed & aliarum quarumcunque, etiam non regularium ex concessione facta ab Innocent. VIII. superioribus Ordinis S. Hieronymi, prout referunt Rodriq. Mirand. Pelliz. apud Reiffenst. b. t. n. 52. Huic postremo non obstante declarat. Cardin. paulo ante cit. cum declarationes Cardinalium, utpote non facientes novam legem, aut jus, sed interpretantes solùm ambiguum & obscurum, non possint speciali privilegio claro in contrarium derogare, ut cum Franchis p. 2. q. 28. n. 3. Reiffenst. l. c.

4. Resp. Ad tertium secundo: paramenta excrantur, seu benedictionem amittunt, ut de novo benedici debeant, si figuram priorem amittunt, aut ita lacerantur, & immutentur, ut reddantur inhabilia ad ultum, ad quem destinata sunt. v. g. si ex stola fiat manipulus, ex corporali purificatorium, ex casula stola, si alba perdat manicam, vel ita laceretur, ut eâ uti nequeat Sacerdos. Sylv. V. benedictio. n. 6. Barbos. n. 45. Pelliz. l. c. n. 117. Reiffenst. n. 54. ex ea ratione, quod unumquodque paramentum benedicatur in sua propria forma, forma autem det esse rei, non tamen excrantur, si successivè lacerantur, & reficiantur, aut presia aliqua de novò eis assuantur, multoque minù si laverentur, de qua lotione, à quo & qualiter fieri debeat, vide Reiffenst. à. n. 55. de aliis quoque requisitis ad sacrificium missæ in particulari, ut & de contractu valorum sacerorum vide Castrop. l. c. p. 10. per totum.

5. Resp. Ad quartum: Campanæ quoque à solo Episcopo benedici possunt, Abbates tamen exercentes pontificalia posse eas benedicere etiam pro Ecclesiæ extraneis, ex Averla q. 11. §. 13. habet La croix L. 6. p. 2. n. 406. posse autem earum benedictionem alteri non Episcopo à Papa, & qui dem solo committi, qui intervenit unctio sacri Chrismatis, habet communis AA. Videtur tamen habere praxis in locis pluribus, ut earum benedictio ab Episcopo committatur, & in specie de Archi Episcopatibus Colonensi & Treverensi id duci, quod ea committatur etiam superioribus ordinum mendicantium etiam Societatis JESU, habet La croix l. c. quem vide, de cetero non posse hanc benedicendi campanas potestatem acquiri consuetudine docent cum communis Barbos. l. c. n. 46. Reiffenst. b. t. n. 48. illud notandum, quod campanæ numerentur à Castrop. cit. p. 10. n. 7. inter ea, quorum benedictio non est de pracepto, eti formula benedictionis earundem habeatur in pontificali.

Quæst. 962. Cæmiterium an, & quo modo consecretur aut benedicatur?

R Esp. Cæmiterium (qui est locus auctoritate Episcopi designatus ad corpora fidelium sepelienda) eodem modo consecratur aut benedicatur, quo Ecclesia, & Ecclesiæ consecrata, etiam cæmiterium ei conjunctum præsumitur consecratum, cùm simul cum Ecclesia eodem ritu, ut patet ex Pontificali Romano, soleat consecrari, eti etiam Ecclesiæ consecrata, seorsim consecrari possit & soleat. ita Pirk. b. t. n. 30. Reiffenst. n. 29, non nisi tamen ab Episcopo, & quidem proprio, vel de hujus consensu ab alieno, ut idem cum Sylv. V. Cæmiterium 3. num. 1. Azor, p. 2. L. 9. c. 6. q. 1. Et, & hoc de jure communis, de cetero ob iisdem consecrati potest, à quibus Ecclesia Reiffenst. l. c.

C A P U T II.

De pollutione & reconciliatione Ecclesiæ & Cæmiterii.

Quæst. 963. An & quando pollui dicantur, & in specie quorum sepulturæ polluantur Ecclesia & Cæmiterium.

1. R Esp. Primo: Pollui in genere dicitur Ecclesia, dum manente ejus forma materiali integra, adeoque consecratione in ea accedit aliquid, quod à loci sanctitate maximè alienum est, & in animis fidelium generat horrorem, ut in ejus defestationem divina in ea celebrari Ecclesia veruerit, donec sanctis ritibus fuerit reconciliata. Suar. in 3. p. d. 81. S. 4. §. tertio. Jordan. L. 5. iii. 12. n. 142. Wicstn. b. t. n. 31. Unde etiam patet differentia inter pollutionem & execrationem Ecclesiæ, utpote cuius consecratio per hanc tollitur.

2. Resp. Ad secundum: polluntur per hoc primò, quod in iis sepeliantur fidelis excommunicatus juxta c. 7. b. t. quod eti loquatur de Cæmiterio tantum, eadem tamen & posterior est ratio in

Ecclesiæ; cum per hoc non minus inferatur irreverentia Ecclesiæ, quam Cæmiterio. hoc ipsum tamen intelligendum post Concilium Constantiense excommunicato vitando, seu nominatum & publicè denunciato, & notorio percussore Clerici. Azor. l. c. c. 5. q. 1. §. 4. polluitur. Delb. de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. §. 5. n. 1. Pirk. b. t. n. 4. Nav. in man. c. 27. n. 152. Barb. cit. alleg. 27. n. 52. Suar. l. c. §. 4. cum communis. Unde in Germania, alisque locis septentrionalibus, ubi Hæretici non sunt nominatum excommunicati, sed tolerati per eorum sepulturæ non polluantur Ecclesiæ aut Cæmiteria, Pirk. Delb. LL. cit. & consequenter ut Delb. in iis locis exculantur, qui celebrant in Ecclesiæ, ubi Hæretici sepulti. sed neque per sepulturæ excommunicatorum non toleratorum, qui in articulo mortis dederunt signa sufficientia contritionis, polluitur Ecclesia, cum etiam ii post mortem abolvi possint à censuris, adeoque & in loco sacro, sepeliri, ibique sepulti retineri. ita Delb. l. c. §. 6. n. 11. similiiter non polluitur per sepulturam

ram hominis personaliter & nominatim interdicti, ita ut egeat reconciliatione, et si alias excommunicatio & interdictum æquiparentur juxta c. 1. de sent. excomm. in 6. & Gl. ibi V. observari. quin & talis in loco laco sepeliri non debeat juxta c. is cui. eod. in 6. imò etiam ibi lepultus si exhumandus, si corpus illius ab aliis discerni queat. juxta c. 28. dist. de consecrat. juncta Gl. fui. ex ea ratione, quod de pollutione ex dicta ratione in jure nihil reperiatur, & pena sine texu juris induci aut extendi non debent, neque æquiparatio in pœnaliibus locum habeat, & præterim in hoc casu, dum excommunicatione multo gravior sit pena, quam interdictum, & ita docent Suar. de relig. Tom. 1. tr. 2. L. 3. c. 2. n. 12. Delb. l. c. s. 5. n. 4. & 5. Pith. l. c. citatis Laym. L. 5. tr. 5. c. 5. n. 8. Zoël. in comment. b. t. n. 11.

2. Secundò polluantur Ecclesia & Cemiterium per sepulturam hominis infidelis, & non baptizati adulti. ita cum communi Sylv. V. consecratio 2. n. 3. Azor. cit. c. 6. g. 1. Avil. de censur. p. 3. d. 7. du. 1. Pith. h. t. n. 14. Delb. cit. s. 6. n. 1. & sequent. citato de Lago, estque in hoc casu corpus pagani exhumandum, & foras projicendum, quin & mundandam Ecclesiam per abrasionem parietum vi can. Ecclesiam, de consecrat. dist. 1. Volunt Sylv. & Azor. quod rectius negari videtur Abb. in c. 7. h. t. n. 4. cui inhærente videntur Pith. n. 15. Delb. n. 7. & 8. & alii, qui id ipsum intelligenti volunt de Ecclesia, necdum consecrata, utpote de qua loquuntur cit. c. Ecclesiam; cùm aliis per illam abrasionem totalem tollatur consecratio, & sic necessaria sit nova consecratio, quod non sit per pollutionem. Per Catechumenorum verò sepulturam in Ecclesia eam non pollui, communis est DD. sententia, ut ait Wiestn. b. t. n. 33. cùm eti non nondum per Baptismum ingressi Ecclesiam, nomine infideli non veniunt, quia Religionem Christianam non detestantur, ut pagani & infideles, sed amplexantur. de Infantibus autem parentum infideli sine baptismō mortuis non est per omnium sententia. & quidem in eo facilè convenienter AA. supra citati; quod adhuc in utero matris infidelis existentes moriantur, & sepeliantur in Ecclesia nà cum matre mortua, utpote cujus ventris & viscerum pars sunt, & cum qua unum corpus constituant juxta L. 1. ff. de ventre inspiciendo, non polluantur per hoc Ecclesia, pollui tamen illam, si jam nati sine Baptismo mortui in ea sepeliantur, tenent Castrop. 7. 11. d. unic. p. 1. n. 1. in fine. Delb. l. c. idemque sentire videtur Pith. h. t. n. 14. Contrarium tamen, nimirum quod eti ob defectum Baptismi in loco sacro sepeliri non soleant nec debeant, illis tamen ibidem sepulis, is non non polluantur, & reconciliari non egeat, tanquam benigniorem tenent Jordan. iiii. 12. n. 121. Engels h. t. n. 4. quos citat & sequitur Wiestn. b. t. n. 32. & 33. ex ea etiam ratione, quod fidem Christianam detestati non sint, ut pagani, aliisque infideles, neque in se, neque in parentibus; imò horum voluntate ad Baptismum destinati. Neque contrarium sequatur ex eo, quod in loco sacro sepelendi non sint; cùm etiam decidentes notoriè impenitentes sacræ sepulturæ inferendi non sint juxta can. quicunque 13. g. 1. item scipios occidentes, aliique per leges prohibeantur sepeliri in loco sacro, absque eo tamen, quod si in eo sepeliantur, is inde polluantur.

Quest. 964. An, & quando ob effusionem sanguinis polluantur Ecclesia & Cemiteria?

1. R Esp. Ob effusionem sanguinis copiosam, voluntariam, seu non fortuitam, injuriosa graviter pollui Ecclesiam & Cemiterium, habet communis, pro ut hæc sumuntur ex c. 4. & c. ult. h. t. c. unic. eod. in 6. & can. Ecclesie de consecrat. dist. 1. Intelligentiusque id ipsum est, etiam si sanguis non effundatur in Ecclesia, aut incideret in pavimento, ut quia recipitur in vase aliquo seu linteo, vel quia percussus mox egreditur Ecclesiæ modò causa effusionis data sit & consummata in Ecclesia, v. g. percussio vel fulnus inflictum in ea. Nav. in man. c. 27. n. 251. Avil. p. 5. d. 7. du. 1. DeLugo. de Eucharist. d. 20. s. 2. n. 52. Delb. de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. s. 1. n. 2. Pith. h. t. n. 11. Wiestn. n. 41. idem est, si existens in Ecclesia vulneretur per kelopum ab existente extra Ecclesiam, quia jam causa effusionis consummatur intra Ecclesiam de Lug. Nav. Civil. Delb. LL. cit. sicut è contra non sufficit ad pollutionem Ecclesiæ effusio sanguinis facta in Ecclesia, si ejus causa consummata extra Ecclesiam, v. g. vulnerato extra eam recipiente se intra Ecclesiam, & ibi effundente sanguinem. AA. iidem. Idem est, si quis vulneretur existens supra teatum, vel in spelunca infra eam (de quo paulò post pluribus) quia sic neque effusio sanguinis sit neque causa illius consummatur intra Ecclesiam.

2. Dicitur tamen primò, requiri, ut emitatur effusio sanguinis aliqua notabilis, pro ut ipsum nomen effusionis indicat, ita ut non sufficiat unius alteriusve gutta effusio. Gl. in c. ult. h. t. in 6. Abb. in c. proposnisi eod. n. 3. Suar. cit. D. 81. s. 4. n. 2. Azor. p. 1. L. 10. c. 26. g. 13. Avil. de censur. l. c. concl. 2. Delb. l. c. n. 41. & seq. Reginald. Tom. 2. L. 20. n. 181. Pith. l. c. multoque minus polluit per contumionem aut vulnus grave, ex quo nullus sanguis profuit; eti strangulatio, suspensio seu morsipsa, de quo mox, pollutionem inducat Card. de Lug. l. c. n. 43. Suar. l. c. s. 4. & L. 5. & de relig. Tom. 1. c. 2. 3. Fagund. in 2. præcept. Eccl. L. 4. c. 4. n. 14. & 16. Delb. n. 45. & seq.

3. Dicitur secundò requiri, ut sit voluntaria, & non fortuita, unde si contingat v. g. ex lapide decidente ab amente, ebrio, alioque non compote rationis, à jocante, vel præter intentionem, non polluantur Ecclesia. Gl. in cit. c. unic. h. t. in 6. V. sanguinis. Tolet. l. s. c. 8. n. 1. De Lugo. Suar. Pith. LL. cit. Delb. n. 36. &c.

4. Dicitur tertio; ut sit graviter injuriosa & mortaliter peccaminosa, qualis quia non est, dum pueri inter se rixantur, & unus alteri pugno etiam copiosum ex naribus elicere sanguinem, ut de Lugo. n. 45. Delb. l. c. &c. fecit tamen videtur in casu, quo majoris 14. annis pugnantes effusionem illam sanguinis ex naribus causant, cùm percussio per alapam publica in Ecclesia ordinariè cœfatur graviter ignominiosa & peccaminosa, quod tamen ait Dian. p. 6. tr. 6. resolut. 24. quam sequitur Pith. h. t. n. 11. generaliter effusione sanguinis è naribus pugno causata non violari Ecclesiam, eò quod narres sint Organum, ex quo nimis facilè emittitur sanguis, Marc. Anton. Var. resol. L. 1. resol. 112. cas. 6. Barb. de potest. alleg. 28. n. 36. Reiffenst. h. t. n. 6. melius videntur rejicare; vel etiam patet vel magister causa correctionis etiam leviter excedendo modò percuteret aut cederet puerum ad

effusionem etiam sanguinis, ut Reiffenst. b. t. n. 15. vel ob justam sui defensionem servato moderamine inculpatæ tutelæ, ut Idem & Delb. l. c. Vel etiam si superior seu Judice licet emisso de foris telo percuteret existentem in Ecclesia perturbatorem Reipublicæ, quem aliter capere non posset, ut Delben. non polluerit Ecclesia, quod autem aliqui volunt per percussione martyris in Ecclesia eam non pollui, sed potius per ejus sanguinem consecrari, id inquam, non placet S. Antonino p. 3. lit. 12. c. 6. §. 4. Navarro man. c. 27. n. 252. Pirk. b. t. n. 10. Avitæ l. c. du. 1. Delb. l. c. n. 37. & aliis ex ea ratione, quod licet sanguis ille non polluat (unde etiam Tabier, V. Consecratio. 2. n. 5. ait, non lavari locum effusii illius sanguinis) polluit tamen ipsa effusio, quia est injuriosa, peccaminosa, imò sacrilega.

Quæst. 965. Qualiter polluantur Ecclesia & cæmiterium homicidio.

R Esp. Polluantur per homicidium voluntarium injuriosum, eti sanguis non effundatur, sumitur exc. c. 4. b. t. & can. 19. de consecrat. dif. 1. factum in Ecclesia, quale quia adhuc censeatur factum in Ecclesia, dum in ea lethali illato vulnere ex eo moritur extra Ecclesiam, etiam post plures menses, ut Delb. l. c. f. 3. n. 4. cum tota actio injuriosa & per se illativa mortis redundans in irreverentiam loci sacri posita est in loco sacro, is per eam polluitur, secus ac contingit, si accepto extra Ecclesiam lethali vulnere, ad eam confugians ibidem moritur, ita juxta probabiliorem. Sylv. V. consecratio. q. 5. ca. 1. Azor. p. 2. L. c. 5. q. 1. §. Signaras. Pirk. b. t. n. 10. Item juxta probabiliorem, dictaque quæst. præced. polluitur per occisionem alicujus in ea ex odio fidei, cum hæc injuriosa occiso, ipso loco sacro. Sylv. Azor. LL. cit. Jordan. l. c. n. 8. Wiestn. b. t. n. 38. de Lugo l. c. n. 54. Delb. l. c. f. 3. n. 6. aliquie ab eo cirati. Item occisione rei nocentis sententia judicis condemnati ad mortem, quia executio illius adhuc injuriosa loco sacro; cum sit contra reverentiam ei debitam c. 2. de immunit. in 6. Barbos. de off. & pot. Episc. alleg. 28. n. 25. Jordan. l. c. n. 10. Delb. l. c. f. 3. n. 6. Pirk. Reiffenst. LL. cit. Wiestn. b. t. n. 38. quicquidem rectè cum Jordan. negat eam pollui prolatione sententiae facta in Ecclesia, eo quod licet prolation illa sententiae nulla sit & injuriosa loco sacro juxta c. de immunit. in 6. nullo tamen iure expressum sit per eam locum sacrum pollui, ut etiam non polluitur per consilium vel mandato dato in Ecclesia de occidendo. Delb. l. c. f. 3. n. 3. Item polluitur dum in defensione sui excedit moderamen inculpatæ tutelæ, v.g. defensore occidente sumum aggressorem jam exaratum & fugientem. Sylv. cit. q. 5. Jord. n. 38. Wiestn. n. 36. Item polluitur, dum qui sui compos ex ita vel desperatione occidit, seu vulnerat lethaliter se ipsum in Ecclesia Delb. l. c. f. 2. n. 39. citatis Tabie V. Consecratio. n. 7. de Lugo l. c. n. 54. Item ex eo, quod ebrius postquam prævidisset se in ebrietate agendum in furorem & periculum occidendi alium, cum ex eo adhuc censeatur voluntaria occisio Wiestn. b. t. n. 35. Arg. Clement. si furiosus de homicid. Idem videtur de homicidio commissio à furiolo instigato ad hoc ab alio, cum illud sit voluntarium respectu instigantis, & huic tanquam morali causa impuretur.

Quæst. 966. An & qualiter per effusione seminis humani polluantur Ecclesia & Cæmiterium?

R Esp. Polluantur ex quacunque feminis profanatione voluntaria, illicita facta in iis. c. unico, b. t. c. 6. de adulterio. Can. Ecclesiæ. de consecrat. dif. 1. unde perinde est siue sit feminæ, siue maris, ut Delb. l. c. f. 4. n. 3. siue fia per simplicem fornicationem, siue per adulterium aut copulam sodomitam, siue etiam absque copula per tactus proprios aut alienos. quin & per actum conjugalem extra casum necessitatibus habitum in Ecclesia, eo quod licet is exerceatur alias siue peccato, non tamen circa necessitatem exercetur in Ecclesia siue injurya & irreverentia ei illata Arg. c. 1. h. t. & c. 2. eod. in 6. Nav. in man. c. 27. n. 257. Barbos. l. c. n. 47. Sanch. de matrim. L. 9. d. 15. n. 7. citatis plurimis aliis. Pirk. b. t. n. 12. Reiffenst. n. 3. Wiestn. 42. secus tamen est: Si conjuges actum conjugalem exerceant in ea urgente necessitate, ut dum in Ecclesia tempore belli aliave de causa diu inclusi ambo vel unus illorum patiuntur periculum incontinentia, seu turpis pollutionis; non enim tunc magis per effusionem feminis factam ad conservandam vitam spiritualem, quam per effusionem sanguinis ad servandam vitam corporalem polluitur Ecclesia. Sylv. V. debitum conjugale q. 3. n. 5. Covar. in 4. decret. p. 2. §. 2. n. 3. Suar. cit. d. 81. f. 2. Azor. p. 1. L. 10. c. 26. q. 15. Less. L. 4. c. 3. d. 12. Pirk. Wiestn. Reiffenst. LL. cit. Delb. l. c. n. 15. citatis insuper aliis, qui & addit. n. 7. & 8. ex Sanch. l. c. d. 73. n. 9. sufficiunt ad hoc, ut non polluantur Ecclesia, si conjuges ibi longo tempore esse cogantur; cum attenta fragilitate humana semper censematur adesse periculum incontinentia, si non in particulari, id est, hic & nunc in talibus conjugibus, saltē in genere, quod sufficit, ut interveniente copula non polluantur Ecclesia, quia leges accommodantur ad ea, quæ frequentius accidunt de cætero non pollui Ecclesiam ex pollutione in somnis contingente, eti prius data ad illam causam, & quantumcumque prævila, adeoque in causa voluntaria & mortifera, & post illam habita desuper delectatio, docent cum Gl. in cit. c. Ecclesiæ V. semine. communiter recepta Avila de cens. p. 5. d. 7. du. 1. Lugo. Delb. l. c. n. 6. Reiffenst. Pirk. LL. cit. multoque minus polluitur per pollutionem, quam Confessarius invitus patitur inter audiendum confessiones, neque polluitur, dum effusio feminis non est copiosa, sed unius alterius gutta, seu inchoata cum modica distillatione. Pirk. Wiestn. LL. cit. Delb. l. c. n. 3. citato de Lugo l. c. n. 55.

Quæst. 967. An & qualiter polluantur Ecclesia per alia peccata in ea commissa, & specialiter per hoc, quod fuerit consecrata vel benedicta per Episcopum notoriæ excommunicatum.

1. R Esp. Ad primum: Ecclesiam pollui spectato jure in casibus in eo non expressis, aut etiam ob delicta quantumcumque atrocità & expressis graviora, urpote ad quæ facienda non est extensio, cum ea sit odiofia, negant Sanch. l. c. n. 25. Delb. l. c. f. 13. n. 1. Wiestn. b. t. n. 45. contrarium quidem de delictis in Ecclesia commissis aquæ vel magis gravibus tenentibus Host. in sum. b. t. n. 9. Piaces. in pr. Episc. p. 1. c. f. n. 5. non in jure, sed fundanibus se in confuetudine, qualem esse aliquarum Ecclesiarum, testatur Abb. in c. proposisti. b. t. n. 4. sic in

hic in specie si in Ecclesia sine effusione sanguinis in rixa constringatur os, aut reus ad Ecclesiam consecratam confugens inde ad supplicium contra immunitatem ecclesiae extrahatur, non esse opus reconciliationis Episcopali & consequenter non fuisset pollutam auctoritatem Delb. l. c. quamvis addat honestum esse, ut a sacerdote aquâ ab illo benedicta justa Episcopi atpergatur. Idemque num. 3. fieri posse, ubi Catholici recipiunt ab hereticis Ecclesiis, in quibus hereticorum excommunicatorum non denunciatorum corpora sepulta fuerunt, conservatine passim vigente, quamvis ut, ubi praesens est Episcopus, vel facile aditi potest, petatur ejus licentia, decens esse, notent cit. AA.

2. Resp. ad secundum, verius est Ecclesiam ab Episcopo notoriè excommunicato per hoc non pollui, quia haec violatio nullum in jure fundamentum habet, & lex penalis ad alia quam expressi non est extendenda. Adhuc consecratio ab Episcopo excommunicato sit valida adeoque non iteranda. Imo quia pollutio illa est posterior consecratione & hanc supponit, impossibile est, ut eadem actione Ecclesia simul consecretur & violetur. ita Pith. b. t. num. 15. cum Laym. cit. c. 5. num. 9. contra Sylv. v. benedictio. q. 6.

Quæst. 968. an ut Ecclesia, cæmiterium, altare, calix consecrantur & sint polluta, & egeant reconciliatione, requiratur, ut per quæ pollui dicitur, sint publica & notoria?

1. Resp. primò de homicidio in Ecclesia patrato effusione sanguinis & feminis conflare debet, seu esse debent notoria, antequam re ipsa polluant Ecclesiam, ita ut quam diu de iis non constat, seu notoria non sunt vel notorietate juris, hoc est per confessionem rei legitimam probationem in judicio vel notoreitate seu evidentiâ facti, nullus pollutionis indicatur effectus, sed Ecclesia inviolata famam retinet in estimatione hominum, idque eriam, ut signate Delb. loc. mox citand. num. 24. respectu eorum qui quacunque notitia id sciant, vel ipsius qui delictum commisit, qui nullo modo tenetur se prodere & manifestare. ita Arg. c. significasti. de adult. cum Gl. in c. unic. b. t. in 6. v. pollui. communiter recepta Sylv. v. consecratio. 2. q. 5. Azor p. 2. l. 9. c. 5. q. 2. Barbos. l. c. allegat. 28. num. 37. Sanch. de mar. l. 9. d. 15. num. 10. de Lugo de Eucaristia d. 2. f. 2. n. 55. Suar. Tom. 3. in 3. parte. d. 81. f. 4. Fagund. l. 4. c. 4. num. 29. Sa. v. Ecclesiastum 19. aliquique quos citat & sequitur Delb. c. 2. dub. 2. f. 1. à num. 23. ex ea ratione, quodcum, cum consecratio & benedictio Ecclesiae sit publica, non nisi publico & notorio actu tolli debeat ut Castrop. tr. 11. d. unic. p. 1. num. 2.

3. Resp. Secundò ad dictam notoreitatem secundum sententiam probabilem (de qua Suar. l. c. cas. 3. dub. 2. & Fagund. p. 1. l. 3. c. 14. n. 34. accedere quoque necesse est sententiam declaratoriam criminis, & quod Ecclesia per crimen in ea communis pollutum sit, ut Delb. l. c. n. 27. quamvis, ut Idem, Cardin. de Lugo num. 55. testetur praxim in urbe Roma esse in contrarium. Rationem etiam responsionis addit Delb. num. 29. & seq. quodcum, cum pena pollutionis Ecclesiae sit veluti quædam censura, nimis instar interdicti, ut docent Avila de cens. p. 5. d. 6. consil. 3. in fine.

Sayr. de cens. l. 5. c. 16. n. 1. Palud. Sylv. & alii, censura autem requirat judicis sententiam declaratoriam, ut post concilium constantiense censuratus vitari debeat, & post illud non teneamus interdictum servare, donec per judicis sententiam interdicti censura publicè denunciata fuerit.

Quæst. 969. quæ loca Ecclesiae eique adiacentia veniant ut Ecclesia consecratur polluta.

1. Resp. primò in ordine ad effectum pollutionis venit totum illud spatum, seu corpus Ecclesiae consecratae vel benedictæ, quod iuxta tecum illius interior seu forniciem vel tabularium & pavimentum, ab ara summa ad parietem ei interpositum intercedit, comprehendo tamen simul chorum & capellas laterales proprio muro à reliquo corpore illius non distinctas, vel si ab eo distinctæ, ad eas ex ipso reliquo corpore pateat aditus vel per cancellos prospectus, ad cultum divinum pro musicis & fidelium divina audientium stationibus destinatas, uti & cryptas subterraneas ad eundem cultum vel fideliūm sepulturam constitutas, ita ferè Sanch. de mar. l. 9. d. 15. num. 25. & seq. Fagund. l. 3. c. 14. num. 46. Barbos. alleg. 27. n. 22. Jordan. lucub. l. 5. tit. 12. à num. 72. Pith. b. t. n. 16. Delb. l. c. f. 7. n. 1. § 2. & 7. Wieslin. b. t. n. 43. unde,

2. Resp. Secundò: non pollutur Ecclesia si dicta committantur supra tecum secundum vel primum, seu supra forniciem illius, in turri seu campanili, in sacrificia, aliisque cameris seu cubiculis ad sacrarum veltium altiarumque rerum Ecclesiae custodiā deputatis, in cryptis subterraneis ad alios ulius, quam divina peragenda fidelium sepulcrorum constructis. Item in Ecclesiae aditu extra januam, vel aditus extra Ecclesiae murum pro statione vel deambulatione porticibus vel aliis. Glos. in cit. c. unic. v. sanguinis. Anchor. ibidem num. 2. Sylv. cit. q. 5. Sanch. l. c. num. 26. Jord. num. 78. Pith. Wieslin. LL. cit. ex ea ratione, quod Ecclesiae nomen, cum agitur de ejus pollutione, quæ penalis est & odiosa, strictè accipi debeat. Unde his non obstat, quod hujusmodi loca gaudente adhuc immunitate Ecclesiae, ut inde rei a ministris Ecclesiae extracti nequeant juxta l. pateant c. 1 de his, qui config. ad Eccles. can. 16. & can. 29. cauf. 16. q. 4. cum immunitas illa sit specialis favor & privilegium, de quo, dum agitur, nomen Ecclesiae sit latè accipendum. ut Sperell. decis. 3. num. 10. Delb. de immunitate Eccles. c. 16. dn. 9. f. 4. n. 6.

3. Resp. tertio de cætero, ubi locus sacer (qualis adhuc dicitur, licet non consecratus nec benedictus), modo autoritate publica Episcopi deputatus ad missæ sacrificium aliqua Sacraenta divinaque officia in eo peragenda, ut Sylv. v. loca religiosa. q. 2. Suar. Tom. I. de relig. tr. 2. l. 3. c. 9. Abb. in c. ult. de censib. num. 4. Delb. c. 2. dn. 2. f. 7. num. 14. juxta c. Ecclesia de immunitate Ecclesiae est ab Ecclesia consecrata vel benedicta, eum adhuc non tantum gaudere immunitate Ecclesiae, sed & pollui, si predicta in eo eveniant, cum ut Delb. l. c. num. 12. & alii cum deputatio talis Episcopalis benedictioni aequivalat, tanquam juri communi conformius docent de Lugo l. c. n. 60. cum Abb. & aliis, contrarium

tamen in genere seu nullum locum quantumcumque ad ea deputatum sine benedictione non violari per dicta in eo commissa tenentibus apud Delb. l. c. Suar. in 3. p. Tom. 3. f. 3. Sa. v. Ecclesia. num. 13. Avila p. 5. disp. 7. du. 2. Henr. de penit. l. 2. c. 6. n. 5. in gl. lit. H.

4. Resp. quartus: tametsi cemiterium (quod pollui eodem modo, quo Ecclesia, cum communis tenet Sylv. v. cemiterium. q. 1. Avil. l. c. du. 2. N. av. in man. c. 27. num. 252. Delb. l. c. f. 7. n. 1. & satis dictum in antecedentibus) contiguum Ecclesiae polluatur pollutâ Ecclesiam, non tamen sejunctum abea Delb. n. 6. Pirk. b. t. num. 33. pro ut habetur in cit. c. unic. b. t. in 6. ubi etiam, quod, si plura sint cemiteria, quamvis cohaerentia modo medio muro sejuncta, uno violato, non violetur alterum, licet ab uno ad alterum per medianam partem detur ingressus; quia neutrum est alterius accessoriū. dum vero pollutâ Ecclesiam accessoriū pollutum est cemiterium, reconciliari quoque idem accessoriū, reconciliata Ecclesia Delb. n. 7. citatis Sylv. Angel. Durand. Avila &c. Porro si in parte illa intermedia effundatur sanguis vel semen illud cemiterium tantum pollutur cui porta est vicinior. Si vero porta sit perfecte in medio, pollutur illud, cuius gratia paries & porta facta est, & si dubitetur cuius causa facta, utrumque cemiterium pollui censet Pirk. n. 34. citatis Sylv. & Azor.

Quæst. 970. num actiones illæ de se alias inducuntur pollutionis, si sunt occulte in Ecclesia, vel etiam palam in locis, illi ad suis, et si per illas non polluantur Ecclesia, nihilominus sunt sacrilegia.

1. R Esp. ad primum affirmative, ex ea ratione, quod pollutio sit effectus & quasi pena sacrilegii, adeoque illud supponit, & sic per ordinem ad hanc prenam constitui nequit sacrilegium, sed de se sunt sacrilegium & si sacrilegium non essent nisi quatenus per illas polluitur Ecclesia, pollueretur saepe Ecclesia sine sacrilegio, siquidem homicidium, quando occulte committitur, non habet rationem sacrilegii ut volunt adversarii, quia non polluit Ecclesiam, nec quando postea evadit publicum, ut patet, & tamen per illud publicarium pollutur Ecclesia, adeoque sine sacrilegio. proinde dicendum dictas actiones occulte exercitas esse sacrilegia, non quatenus per illas polluitur actu Ecclesia, sed quatenus in honorem & reverentiam loci facti prohibita & per eas habitu pollutur Ecclesia. ac ita docent Nav. in man. cap. 16. num. 32. v. 4. Suar. Tom. 1. l. 3. de relig. c. 3. n. 4. & seq. Bonac. de mat. q. 4. p. ult. n. 7. Dian. p. 1. tr. 7. resol. 26. Sanch. de mat. l. 6. d. II. num. 11. & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. f. 17. n. 4. contra Valq. 12. Tom. 1. q. 72. a. 7. d. 98. c. 3. n. 6. Pontium de mat. l. 10. c. 10. n. 5. Tolst. l. 5. c. 8. Cönnick & alios apud Delb.

2. Resp. ad secundum: per dictas actiones etiam palam exercitas in campanili, sacrificia, monasterio, cellis religiosorum, cameris, porta externa, similibusve locis Ecclesiae adhærentibus non pollui ecclesiam, nec esse sacrilegia, adeoque circumstantias illas non esse exprimendas in confessione, ex ea ratione, quod per locum sacrum in ordine ad committendum sacrilegium non intelligi-

gatur nisi spectans ad corpus Ecclesiae consecratæ vel benedictæ aut immediatè deputatus ad cultum divinum vel sepulturam fidelium. ita contra Zerol. in præ. Episcop. c. 12. q. 27. & alios quosdam docent Sotus in 4. dist. 32. q. 1. a. 3. Azor p. 3. l. 3. c. 27. q. 13. Fagund. præcep. 2. l. 4. num. 34. & 39. & alii apud Delb. f. 8. a. n. 1. iis consentientem, qui etiam n. 5. cum Soto & Azor contra eundem, Zerol. & Selvann de benef. p. 2. q. 5. 7. n. 2. recte negat, committi sacrilegium, exercendo in dictis locis, aut etiam in ipsa Ecclesia actiones profanas, etiam graviter prohibitas, nisi tales sint, quæ consecrationi vel benedictioni opponuntur, aut cedunt in contemptum loci sacri. de quo vide Delb. l. c. f. 18. pertoram.

Quæst. 971. quinam sunt effectus pollutionis Ecclesiae aut cemiterii.

R Esp. sunt ferè sequentes: quod in Ecclesia aut etiam cemiterio pollutis, antequam reconciliantur, nemo sepeliti potest, ut constat ex textu claro c. unic. b. t. in 6. neque etiam in Ecclesia polluta dici missa aut etiam divina celebrari, ut pariter constat ex can. I. II. 14. de consecrat. dist. 1. c. ult. b. t. & ibidem Abb. n. 4. & DD. communiter, unde sacerdos in tali Ecclesia mala fide, seu sciens pollutam notoriè celebrans missam vel alia officia divina, uti & in cemiterio tali sepeliens aliquem, peccat mortaliter peccato sacrilegii, ut Sylv. v. consecratio 2. num. 7. in fine Nav. c. 25. num. 83. Henr. l. 13. de excom. c. 8. num. 5. & l. 9. c. 27. Delb. l. c. f. 11. num. 9. & alii communiter juxta c. ult. b. t. secus est, si hæc fiant in Ecclesia vel cemiterio à sacerdore solo quidem aut paucis scientibus delicta de se induciva pollutionis in iis commissa, sed necum notoria esse Delb. n. 10. cum Soto Nav. Henr. non tamen incurrit irregularitatcm, quia id nullibz in iure expressum, ut contra Host. in c. ult. b. t. cum communis tenet Abb. l. c. Azor. p. 2. L 9. c. 5. q. 6. Delb. n. 12. Reiffenst. b. t. n. 23. juxta c. 15. qui de sent. excom. in 6. Neque si celebret in tali Ecclesia, incurrit luspenzionem ab ingressu Ecclesia, ita ut, si postea exerceat actum sui ordinis & sic violet censuram, irregularitatem contrahat saltem mediata, ut contra Sylv. Lapum Fabian. Gemin. Nav. Naldum citatum à Delb. n. 13. tener. Idem cum citatis à se Laym. l. 5. tr. 5. c. 5. assert. 2. Avil. de cens. p. 5. d. 7. du. 3. concl. 3. Suar. l. c. f. 81. f. 4. n. penult. Sa. v. Ecclesia. num. 21. Soto Fagund. Rödriq. & pluribus aliis elidendo fundamentum, quod adversarii sumunt ex c. Episcoporum de privil. in 6. cum illud loquatur solùm de eo, qui celebret vel celebrari facit in loco interdicto, qualis propriè & in rigore non est Ecclesia polluta, & pœna de casu ad calum extendenda non sit.

Quæst. 972. Ecclesia consecrata polluta quando a quo & qualiter reconcilianda?

1. R Esp. ad primum. debet statim, seu quam primum fieri potest, reconciliari. Pirk. b. t. num. 2. Reiffenst. num. 25. Arg. c. fin. b. t. dum ibi dicitur: protinus. addaturque ratione divina landis organa suspendantur.

2. Resp.

2. Resp. ad secundum: spectato jure, non potest ab alio reconciliari quam Episcopo loci vel de ejus commissione ab alio Episcopo, ita ut hoc officium ab Episcopo simplici sacerdoti committi nequeat, neque ulla conseruidine (utpote qua corruptela esset) acquiri, non secus, ac dictum supra de ipsa consecratione, pro ut hac expresse de reconciliatione dicuntur *c. aqua*, *g. b. t.* ubi etiam subjungitur ratio his verbis: *quia licet Episcopos committere valeat, que jurisdictionis existunt, qua Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus clericis demandare.* Potest tamen ex commissione & privilegio Papæ ea reconciliatio fieri à simplice sacerdote. Abb. *in cit. c. 9. b. t. num. 1. & 8.* Barbos. *de Off. & potest. Epis. Alleg. 28. num. 64.* Azor. *l. c. 9. 5.* Rodriq. *qq. reg. Tom. I. 9. 19. a. 6.* Pith. *b. t. num. 20.* Reiffenst. *num. 26.* cum communī ex ea ratione, quod, licet Papa non possit potestatem ordinis Episcopali annexam ex jure divino v. g. simplici sacerdoti conferrendi præbyteratum; Diacono consecrandi corpus Christi; potest tamen alteri concedere potestatem Ordini Episcopali annexam de jure humano, qualis est potestas reconciliandi Ecclesiam pollutam Gl. communiter receptam in *Can. I. dist. 95. v. concedimus. & Abb. in cit. c. 4. aqua. num. 8.* Atque ita hoc privilegium reconciliandi Ecclesiā sibi subjectas concessum superioribus ordinis Minorum & per communicationem aliorum Ordinum superioribus, quemadmodum dictum supra de benedictione, quæ vide. Porro; cum, ut dictum, pollutā Ecclesia polluantur omnia altaria in ea fixa, eadem etiam reconciliatione, qua reconciliatur Ecclesia reconciliari censentur hæc altaria.

3. Resp. ad tertium: sit hæc reconciliatio asperzione aquæ cum vino & cinere, & juxta pontificale Romanum etiam cum sale, benedicta per Episcopum, ita ut juxta cit. *c. aqua.* non sufficiat à simplice sacerdote, benedicta; quando tamen & ea sufficiat benedicta à superioribus regularibus, dum hi ex privilegio benedicunt solenniter aut reconciliant Ecclesiā pollutas, dictum est supra, ubi actum de consecratione & benedictione earum. Ceterum facienda est hæc reconciliatio sumptibus illius, qui Ecclesiā violavit, si sciat, quis sit, & sit solvendo. in defectum hujus recurrentum ad loci conseruidinem vel statutum. his quoque deficientibus spectabit ad Rectorem Ecclesiā, & si si pauper, ad parochianos ac denique in defectu

Quæst. 973. Ecclesia non consecrata nec benedicta, si in ea committuntur, per que alias consecrata polluitur, a quo & qualiter reconcilianda?

R Esp. potest talis Ecclesia absque solenni benedictione simpliciter solum auctoritate Episcopi deputata ad habenda in eo officia divina suo modo reconciliari, vel potius mundari etiam circa privilegium aut petitam ab Episcopo licentiam à simplice sacerdote, etiam non regulari, a perficione aquæ ab eo benedictæ aut etiam aquæ lustralis communis. Arg. *c. ult. b. t. Abb. ibidem num. 3.* Tambur. *de jur. Abb. Tom. I. d. 23. q. num. 11.* Lugo. *l. c. num. 61.* Barbos. *de off. & pot. Epis. p. 2. Alleg. 28. num. 17.* Præposit. *in 3. p. 9. 83. a. 3. du. 2. num. 163.* Reiffenst. *num. 28.* Delb. *l. c. f. 10. num. 16.* & ieq. citatis insuper aliis; & quamvis addat decens esse ut consultum, ut exspectetur licentia Episcopi, qui etiam, uti & ejus Vicarius, ob cautam aliquam necessitatibus dispensare potest, ut in Ecclesia polluta celebrari possit, pro ut docent D. Th. *in 3. part. q. 83. a. 3. ad 2. de Lugd. num. 63.* Avil. *l. c. d. 7. d. 3.* Suar. *l. c. f. 9.* dicit tamen bene Reiffenst. debet illam statim etiam irrequiso Episcopo à Rectore Ecclesiæ vel alio Sacerdote dicta aqua, etiam communī lustrali, mundari. Porro eadem dicenda de cæmterio solum auctoritate Episcopi deputato ad sepulturam fidelium. Nav. *l. 3. conf. 1. de consecrat. Eccles. Delb. f. 11. num. 3.*

Quæst. 974. quid facere debeat sacerdos adū celebrans, si Ecclesia sub missæ sacrificio polluantur?

R Esp. Si polluantur, priusquam canon cœptus, non debet sacerdos ulterius pergere, sed abstinere; si vero polluantur post cœptum canonem, debet sacrificium prosequi, utpote quod jam censetur inchoatum ab ipsa inceptione canonis, ita docent Suar. *lit. f. 4.* de Lugo. *num. 61.* Cönnick *q. 83. a. 2. da. 1.* Laym. *l. s. tr. f. c. 5. vers. adendum quartò Castrop. tr. 22. d. unic. p. 8. n. 11.* & alii passim.

TITULUS XLI.

De celebratione missæ, Sacramento Eucharistiae & divinis officiis.

Quæst. 975. quo loco sacrificium missæ licite celebrari possit?

1. R Esp. primò de jure communī citra necessitatem non nisi in loco sacro, hoc est, in Ecclesiā aliisque locis consecratis, aut saltem benedictis vel saltem legitima auctoritate ad cultum divinum deputatis Laym. *l. c. c. 5. in princ. Sanch. l. 9. de matr. d. 15. num. 24. & 36.* Suar. *cit. d. 81. f. 3.* Ca-

strop. *tr. 22. d. unic. p. 8. num. 1.* cum communī & certa juxta *can. 1. 12. 25. de consecrat. dist. 1.* Trident. *sess. 22.* in *Decreto de celeb. miss. & juxta decretum Clem. XI. editum 15. decemb. 1703.* quod per extensem legere est apud Reiffenst. *b. t. num. 5.* Estque peccatum mortale, extra dicta loca sacrificare citra necessitatem, fuitque etiam olim ita Sanch. Suar. Laym. *Castrop. LL. cit. contra Sotom in 4. dist. 13. a. 3.* Sa. *v. missa. num. 10.* Lopez *in instruct. conscient. 7. 2. c. 79.* censentes non esse